

határhoz, amikor mi is kimondjuk a jelszót:

Eddig! — és ne tovább!

Andor Károly.

— jan. 10.

A béke hírei. E hó 7-én a délutáni órákban az a hír terjedt el városunkban, hogy a politikai égbolton feltornyosult fellegek eloszlottak, kiszűtt a nap, — szóval megvan a béke. Egyes fővárosi lapok már az Andrássy miniszterium tagjainak névlistáját is közölték.

Szerkesztőségünkben is számosan tudakozódtak ez alkalommal, de sajnos: kielégítő, vagyis a béke létrejöttéről szóló értesítést nem adhatunk, mert Budapestről, hiteles forrásból vett tudósításaink a szállongó híreknek ellentmondtak.

Különös volt nálunk e napon már az utca képe is. A nagyközönség helyt és hitelt adott a szállongó híreknek s az emberek valóban úgy néztek ki, mintha súlyos nyomás alól szabadultak volna fel, szinte megkönnyebbülten érezték magukat. — Vágyak, remények, derű, jókedv, derültebb hangulat uralta a lelkeket. Szinte öröm volt nézni.

Valóban esodálatos is az, hogy milyen változást okozna — ha mielőbb létrejöhetne — a béke. Mennyire átalakulnának a kedélyállapotok, mennyire felszabadulna egy áldatlan és közzgazdaságilag rémesen nehéz nyomás alól ez a nemzet. És mindezek az idevonatkozó megfigyelések, tapasztalatok csak azt igazolják, hogy nincs ma nálunk senki, aki a békét, a kibontakozást a legforróbban nem kívánja.

Ez irányban igazi, a tényeknek megfelelő s a valóságot, a közgondolkodást hiven visszatükröző tapasztalatot csak a nagy közönséggel s a néppel való érintkezésben szerezhettünk. Mintha az orra vére folya hazánk lakosságának. Mindenki vágyódik utána, senki sem áll ellene — és még sem tud létrejönni. Szinte érthetetlen, hogy átok-e ez rajtunk vagy oly rettenetesen gonosz kezek működnek valahol a háttérben, hogy a közóhaj nem bír érvényre jutni, egy nemzet és a király akarata nem tud valóra válni.

Mi elejétől, azaz a szárnyra kelt hírek első kirebberésétől fogva nem mertünk hitelt adni a jobb fordulatnak. Először azért: mert ily nagy fontosságú kérdésben hiteles forrásaink mindenesetre kellő időben tájékoztattak volna bennünket, másod-

mint utolsó, hosszú csókkal elváltak. S fületem a másik ajtó felé hegyezem. Ott egy uri asszony fogadja barátját. (Oh, ezt szörnyen megszólom, vagy irigylem?)

Gyönyörű, fiatal, aranyzóke, édes teremtés, nyolc hónapos asszony. A beszédjéből tudom. Csengő, dallamos hangjában kemény szigor, rendreutató szemrehányás reszket, duzzogó sirásféle zokog amint ömlengő barátját fogadja. Most, most jön? Oh, milyen közömbösen hideg, hallja! Órák óta várom. Uram már egy-két óra múlva ismét itt lesz a nyakamon s önnek az mind tout-egal. Én még holnap is úgy üljek itt és várjak epedve, szomjazva, idegesen, agyonra unva magam avval az ostoba grajzlerral. Sokat törődik ő a szivemmel, annak vágyaival. Már maga sem, ugy látom. Nem esoda, itt él a nagy világban, megfeledezett már biztosan a kisvárosi szöke libájáról. Megyek is haza, pedig hetekre jöttem. De minek lennék itt? Lesni hordárját, levélét, magát? S fölemészteni magam a vágyban, rettegésben, álmatlanságban? Mig maga, mit tudom én hol van elfoglalva! — Igazán látom, már a barátság sem különb a hitves életnél.

Ideges zokogást hallok és lágy, becéző, megnyugtató, behizelgő férfi hangot: Ne lázongjon már édesem, aranyosom Csitt, csitt! Így ni, sirja

szor mert még mindig olyan intrikusokat látunk a felhomálybapangni, hogy addig, mig azok az utból el nem takarodnak, épen kizártnak tartjuk a kibontakozás s így a béke lehetőségét.

Jeleztük már előzetesen is, hogy a nehézségek, az elsimitandó ellentétek még mindig igen nagyok. Hogy kölesönös engedékenység nélkül ki van zárva a hajnalhasadás a politika sötét egén és hogy addig, mig az elkeseredettség a tulkapásokkal, a jog az erőszakkal, az alkotmány tisztelet a szabadsággal fog szemben állani: addig reményeink fabatkát sem érnek.

Mig az erőszak emberei és a képzelte jogok hajszolói meg nem győzik önmagukat: mig a nemzetet megillető minden — nem követelést de jogos tulajdönt — fel nem szabadítanak a kényszer zára alól: addig nincs mit beszélünk békéről, addig reményeink sem lehetnek a kibontakozásra.

Fájdalom! Illuzióink elfoszlottak — a béke még ma is csak pium desiderium alakjában lappang, valahol az éji homályban!

Berendelés. Ögróf Pallavicini Alfréd névre szóló térti bevényes levelekkel rendelte be a vármegyei tisztviselőket, é. p. a főszolgabírákat és Sátoraljaiújváros polgármesterét f. hó 11-ére, a kezelő összes tisztviselőket eltöltötte attól, hogy a törvényesnek el nem ismert kormány által kiküldött főispánnal érintkezzenek, a tisztviselők nem fognak a főispán felhívásának eleget tenni s közülük senki sem fog a kitézött időben és helyen megjelenni.

Hönsch Dezső visszahelyezése. F. hó 8-án reggel jutott városunkba egy sürgöny, mely azt tartalmazza, hogy a kereskedelmi miniszter Hönsch Dezső műszaki tanácsos, a kir. államépítészeti hivatal főnökének Nagyszöllősről történt áthelyezését hatályon kívül helyezte s a népszerű főtisztviselőt itteni állásában meghagyja. Hönsch Dezső néhány órával a sürgöny érkezete előtt utazott el Ujhelyből, most már természetesen csak azért, hogy Nagyszöllőst meglátogassa.

Érdekes eset ez. — Senki egy pillanatig sem kételkedett azon, hogy

ki magát. Szidjon, féltékenykedjék, gyanúsítson, kárhoztasson mindenért, csak szeressen. Panaszolja el baját, bánatát, adja ki haragját. Mind, mind rázza le kellemetlen benyomásait, otthoni kedélytelenségét, otthoni hangulatát és édesen boldogító, imádásra méltó bántódását. Adja ide aranyos, dacos fejét s nyugodjon meg maga indulatos, örökké lázongó, hitetlenkedő, makrancos, drága, kicsi asszonykám, gyönyörűségem nekem.

Hosszu csend követi szomszédom kérlelő szavait. A béke, a szerelem méla csendje. — Még pici csendes zokogás, még hosszú, benső csókok csendes tompa hangzása, még halk nyögdeselő nevetés és az ajtókilincs megnyikorgott s suttogó „szervusz“-szal bezáródott.

Előtte azonban kölesönös ígéretek cseréltek: „Hát maradsz?” „Oh, pontos és hálás leszek.” „Amig akarod.” S én nagy sópánkodással, bosszantással, fejcsóválva bóbiskolom: Mi mindennel szerelték fel azóta, hogy itt jártam a hotel: Lifttel, telefonhírdőzővel, szerelmi légyottokkal.

Azért hát jámbor falusi komám-asszonyok, ha Budapestre jöttök, füljeltek csak a mellékszobákra! S megtudjátok, hogy nemcsak annak rendezték azokat be, hogy ti meghuzódjatok benne fáradtan északára.

a „szolgálat érdekében” kimondott áthelyezésnek politikai háttere van. És annál feltűnőbb volt ez a Hönsch ellen indított hajsza, mert ő róla mindenki tudta, hogy egyáltalán nem foglalkozik politikával, tehát egyenesen a mai kormányrendszer üldözöttjének tekinthető, aki pedig teljes semleges magatartásával erre az üldözésre épen nem szolgált rá. Mint hírlík maga az új megyefőnök is elítélte a politikai hajsztát s közben járt, hogy Hönsch Dezső rövid időn vissza-helyeztessék.

Kovács — redívus. A Debrecenben elnaspárgolt főispán, mikor meggyőződött arról, hogy 42, azaz osztr. ért. negyvenkét sebe nem halálos, hanem pár napi fáclizás után a bőrén éjtett folytonossági hiányok teljesen elenyésznek: meggondolta a dolgot és aképen vélekedett, hogy ha az Isten hivatalt ad valakinek hát majd csak ad hozzá ést és erélyt is, és így elhatározta, hogy mihelyt a pólyákat lebontják tagjairól, visszatér Debrecenbe. Csak azért is főispán lesz! — Ó lássa, hogy mimódon fog neki sikerülni a béke helyreállítása, az azonban bizonyos, hogy amiként nem tartjuk tösgyökeres magyaremberek azt, aki védtelen ellenfelet tulnyomó erejével megtapos — épen úgy azt sem tartjuk magyaremberek, aki adott szavával játszik. Ha Kovács ur akár azért mert vállalkozásának sikertelenségét belátta, akár ijedtség akár gyávaság vagy más körülmények hatása alatt egyszer kimondta, hogy „nem akarok én Debrecenben főispán lenni,” akkor legalább is különös, hogy ilyen hirtelen változáson esett keresztül és halottaiból föltámadva nem tartja magát az adott szó erejével kötelezettnek arra, amit ígért. A magyar ember szavának áll, mégha bele kell is pusztulnia.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS

(A közigazgatási bizottság ülése.

F. hó 8-án, mint a hónap második hétfőjén tartotta meg a vármegyei közig. bizottság rendes havi ülését. Dókus Gyula alispán az ülést 9 órakor nyitotta meg a vármegyei ház nagytermében. Az állami főtisztviselőkön kívül, kik a bizottságnak hivatalból tagjai, a többi tagok mind megjelentek. Az államépítészeti hivatalfőnöke, pénzügyigazgató, kir. ügyész és kir. tanfelügyelő nem vettek részt az ülésben, mert Pallavicini körlevelben tudatta a bizottság tagjaival, hogy ő a közig. biz. ülést e hó 15-re halasztotta el. Az állami tisztviselők tehát ehhez kénytelenek alkalmazkodni. — Az ülésben felolvasták Pallavicini megyefőnök átiratát, mely szerint a bizottság ülést f. hó 15-ére halasztja. A bizottság egyhangulag akképen határozott, hogy az átiratot, mint amely jogtalan hatóságtól ered, nem veszi tudomásul. Ezután a vármegyei tisztikar tagjai mint előadók rendes ügydarabjaikat elreferálták s ezek elintéztet is nyertek. Fontosabb ügyek e havi ülésen nem fordultak elő. — Feltűnést keltettek azonban a következő számadatok: A zemplénvármegyei árvaszékhez az 1905. év folyamán beérkezett 35,018 ügydarab, ebből az év végeig elintéztet nyert 34,934 s így az év végén elintéztetlenül csak 84 darab maradt. Nagy szó ez akkor, midőn közismert tény, hogy a vármegyei árvaszékénél ez-éltt mindig maradt néhány ezerre menő hátralék.

(Képviselőtestületi ülések. Sátoraljaiújváros képviselőtestülete a városi háza nagytermében 1906. évi január hó 10-én délután 3 órakor rendkívüli ülést tart a következő tárgysorozattal: 1. Polgármester bejelentése a január 11. d. e. 10 órára történt főispáni berendelésre vonatkozólag. 2. Csipkés Ágoston és társaitól behajtott községi adó levonása tárgyában tett pénzügyigazgatási intézkedés s erre vonatkozó ügyézi vélemény. — Ugyancsak rendkívüli képviselőtestületi ülés lesz f. hó 12-én d. u. 3 órakor is, melynek tárgyai: 1. 1903. évi zárószámadás tárgyalása. 2. 1904. évi zárószámadás tárgyalása.

(A Satoraljai városi gazdasági felügyelői állás üresedésben. Satoraljai város pénzügyi bizottsága f. hó 6-án ülést tartott, melyben tárgyalás alá vette Csoltkó József városi gazdasági felügyelőnek nyugdíjaztatása iránt benyújtott folyamodványát. A bizottság a kérvényt kellően felszereltnek s az abban előadott indokolásnál fogva teljesíthetőnek találván, véleményezte a képviselő testületnél folyamodónak a nyugdíjaztatását. A képviselőtestület a kérelem tárgyában legközelebb dönt s így a városi gazdasági felügyelői állás — választás útján — rövid idő alatt betöltetik.

A bodrogközi gyermekvédelel bizottságának ülése.

— jan. 9.

A királyhalmec — perbenyiki gyermekvédelel bizottsága, mely a bodrogközi jótékony nőegylet védnöksége alatt áll, dec. hó 28-án tartotta rendes évi közgyűlést, melyen a bizottság tagjai gróf Mailáth Józsefné elnökle mellett teljes számban jelentek meg.

Elnöklő grófnő bejelenti, hogy a munkácsi gyermekmenhely igazgatójától, dr. Nuszer Lajos főorvostól vett értesítés szerint, nevezett időközben a belügyminiszter által állásától felmentetvén, ma itt meg nem jelenhet és bucsuzva a telep-bizottságtól kéri, hogy azt a bizalmat, amellyel a bizottság tagjainál találkozott, ruházzák át utódjára és buzgólkodva működjenek közre tovább is a nemes cél elérésében.

Folytatólag rövid pillantást vett a gyermekelel multjára s jelzi, hogy annak egy évi működéséről a telep-orvos fog számot adni.

Áttérve a telep beléletére, megemlíti, hogy nagy öröme szolgál az a tapasztalat, hogy azt a célt, amelyet egy a nőegylet alakitásakor, mint ezen intézmény létesítésekor is szem előtt tartott: a nép oktatását és felvilágosítását ez az intézmény nagyban emeli és egyszerűsind felkeltette az intelligencia nagyobb foku érdeklődését a nép iránt.

A köznép a gyermekevelést ugymond nagyon elhanyagolta és bizony satnya és gyöngö nemzedéket nevel a hazának, de a gyermekevelélel szabályai ezen is változtatni fognak.

A gyermekek létfontosságának és gondozásának szükségét kell, hogy belássák az elhagyott gyermekek tápszülői, mert látva azt a gondot amit a gyermek elhelyezésénél, azt a figyelmet amit annak ellátása iránt az intelligencia kifejt: lassankint felébred bennük a tudat, hogy a gyermek is „valami” és a táplált gyermek számára megkövetelt gondozásban saját gyermekeiket részesíteni kezdi és így remélhető, hogy a nemes intézmény révén a nemzedék erőteljessége is fokozatosan emelkedni fog.

Majd felszólítja a telep-orvost jelentésének felolvasására.

Ezután dr. Weinberger József telep-orvos olvasta fel nagy gonddal és szakértelemmel összeállított jelentését.

Terjedelmes jelentésében foglalkozik a gyermekevelélel történetével, a XVI. és XVII. században. Meg-

emlékezik a gyermekvédelem nagy úttörőjéről. Bernarórol, ki látván hazájában, Angliában az elhagyott gyermekek nyomorát, fogadalmat tett, hogy élete egyetlen céljának fogja ismerni a szegény elhagyott gyermekek védelmét, az ő kezdeményezésének eddig 120 intézetet köszöni létesülését. Attér azután a gyermekvédelemre Magyarországon, hol a törvényhozás, ugymond, nem bürokratikusán oldotta meg ezen kérdést, hanem működése körébe belevonta a társadalmat, melynek legtagabb teret nyitott arra, hogy a gyermekvédelem kérdésének megoldásával foglalkozzék.

Elismeréssel konstatálja, hogy a magyar törvényhozás az elhagyott gyermekek védelme terén a legliberálisabb rendszert honosította meg, elvként mondván ki: hogy minden gondozásra, segélyezésre és támogatásra szorult gyermekek joga van az állami felneveltetéshez.

Ezek után beszámol a telep-örvos a gyermekvédő telepnek 1905. évi működéséről s kijelenti, hogy a nevelőszülőknél elhelyezett gyermekek felügyeletéről, az iskolába járók tanászor szükségletéről, a gyermekek felruházásáról a gróf Mailáth Józsefné elnöklété alatt fenálló bodrogközi jótékony egyesület a legkifogástalanabb módon gondoskodott úgy, hogy a királyhelmei iskolában 36, a perbenyikiben pedig 14 gyermek van tanönyvek- és tanzerekkel ellátva. Az óvodákat 20 gyermek látogatja.

A gyermekek ruhaszükségletének beszerzésénél hálás szívvel emlékezik meg a bodrogköz nagynevű mecénásáról, gróf Mailáth Józsefnéről, ki a gyermekek felruházására egy 4000 koronás alapítványt tett, valamint Mailáth Erzsébet, Stefánia és Mária grófnőkről, kik ugyan e célra egyenként 500-500 koronás alapítványt tettek.

Ezután a telep-bizottság tudomására hozza, hogy gróf Mailáth Józsefné és Szakraida Jánosné 3 telepi gyermeket látnak el mindennel s ez által a telep kiadásai évente 360 koronával kevesbednek.

Felolvasta ezután a védelemre szorultak statisztikáját, mely szerint a telepen eddig 105 gyermek lett elhelyezve, ez év folyamán 69, ezek közül 7-nél az állami gondozás megszűnt, 4 meghalt, úgy hogy jelenleg a létszám 94. Ezen gyermekek között van bodrogközi 57, idegen 37. Az elhelyezést illetőleg 32 Perbenyikben, 62 Helmecezen van elhelyezve.

Bejeleníti továbbá, hogy az intézmény igen népszerű, a nép szereti a gyermekeket, jól bánik velük és úgy szellemi, mint testi fejlődésükre elég gondot fordít. Legjobban dokumentálja az intézmény népszerűségét, hogy Perbenyikből 16, Helmecezből 8 tápszülő előjegyeztette magát, a mint ők mondják árva gyermekek elfogadására és alig várják, hogy gyermekeket helyezzünk el hozzájuk.

Megemlékezik a gyermekek egészségi viszonyairól, melyek elég kedvezők; végül a hála hangján emlékezik meg egy telep bizottság elnökéről valamint annak minden egyes tagjáról kik fáradhatatlanul azon dolgoznak, hogy elfelejtessék az elhagyott gyermekekkel azt — amit a kegyetlen sors reájuk mért.

A kimerítő és erőyes orvosi jelentést a bizottság köszönettel vette tudomásul.

Ezután Szkiacsák Istvánné indítványára elhatározták, hogy gróf Mailáth Józsefné és leányainak nagylelkű adományairól hálás köszönetet mondanak s erről az adományozókat jegyzőkönyvi kivonattal értesítik.

Ezután gróf Mailáth Józsefné felkérte a jelenváltakat, hogy vonuljanak fel az állami iskolába, hol a bodrogközi nőegylet a telepi gyermekeknek karácsonyi ünnepélyt rendez s ezzel a közgyűlés véget ért.

HIREK.

— **Kinevezés.** A király Szunyoghy Dezső műszaki tanácsost, a magyar államépítészeti hivatalok személyzeti létszámába műszaki főtanácsossá nevezte ki. Szunyoghy Dezső mint a folyamtermékek hiv. főnöke huzamosabb időt töltött Sátoraljai helyben s ez indokolja, hogy ez előléptetés általános örömet keltett tisztelői és barátai körében.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter Róth József homonnai járásbírói irnokot a sztrópkói járásbíróshoz helyezte át.

— **Lelkesi kinevezések.** Pajkossy Gyula sztrópkói gör. kath. lelkész Szécsudvarra, Lipecky Bazil pedig Oroszhrabóca lelkészekké neveztek ki.

— **Gyászír.** Az általános ismert és tisztelt matrónáknak egyike, özv. *Wiczmándy* Viktorné, szül. *Revisnyei* Reviczky Zsuzsanna, — néhai Ferdinánd huszár, később 48/49. honvéd százados özvegye — folyó hó 5-én Budapesten elhunyt. A megboldogultban a régi típusú derék magyar asszonyoknak és honleányoknak egyike ismét sirba szállt. Gyermekein és unokáink kívül, nagyszámú rokonok és tisztelők gyászolják.

A család részéről kiadott gyászjelentés a következő: Özvegy ágessernyi Szerdahelyi Vincéné szül. butkai *Wiczmándy* Zsófia és butkai *Wiczmándy* Tamás mint gyermekei, ágessernyi Szerdahelyi László és Adrienne, továbbá legényei Bodnár Elza mint unokái; — *Revisnyei* Reviczky Tamás mint testvére; — *Revisnyei* Reviczky Tamásné szül. *Babai* Bay Ilona, továbbá butkai *Wiczmándy* Odón és neje *Kárisi* és *Kaniszi* *Szervizky* Izabella, végül özvegy *Wiczmándy* Mórné szül. *Sárosy* Gizella mint sógornői, illetve sógora, a többi rokonok nevében is mély fájdalommal jelentik a legjobb anyának, nagyanyának, testvérnek és sógornőnek özvegy butkai *Wiczmándy* Viktorné szül. *Revisnyei* Reviczky Zsuzsanna-nak áldásos életének 79-ik évében, a halotti szentségek ájtatos felvétele után, folyó hó 5-én délután vélegyengülésben történt elhunytát. A megboldogult hült tetemei január hó 7-én délután 3 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint a gyászházban: VIII. ker. Csokonay-utca 8/b szám alatt beszenteltetni és a kerepesi úti temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Budapest, 1906. január hó 5-én.

— **Nyilvános nyugtázás.** Új évi gratulációk megváltásából a „Zemplén” kiadóhivatala 44 koronát juttatott hozzám, a sátoraljai helyi árvaház javára. Amidőn fenti összegnek átvételét nyugtatom, egyszersmind az adományozóknak az árvák nevében is hálás köszönetet mondok. Sátoraljai helyi, 1906. február 6. Vass József, az árvaház pénztárnoka.

— **A mai kalikóbal** iránt városzerte nagy érdeklődés mutatkozik, a mely a mulatság sikerét előre is biztosítja. A mulatság lefolyásáról szombati számunkban részletesen referálunk.

— **Műkedvelői színelőadás.** Tóth Kálmánnak „Az ördög párnája” című énekes népsziművét folyó hó 6-án adta elő a sátoraljai helyi gyártelepi dal-zene-és önképző kör. Az előadás a városi színházban tartatott meg közepes számú közönség előtt. A szereplők közül kitüntették magukat: *Kaneschütz* Margit (Lencsi) és *Romancsák* Irén (Mari), kik nemcsak csinos színpadi alakítást mutattak be, hanem játékuhal is kielégítették a közönséget. A hálás fiatalság egy-egy szép virágcsokorral jutalmazta közreműködésüket. *Tabódi* Béla (Laczi) és *Tabódi* Aladár (Gyuri) is helyesen töltötték be szerepeiket. *Glückmann* Lipót (Siczky) játékuhal a közönséget derűtségben tartotta. Jó alakítás volt még *Kovács* Károly a városi alkapi-

tány szerepében. A zenekar kitűnően működött s föltétlenül dícséri karmesterét. Elismerés illeti *Hradil* Ágostont az előadás rendezőjét is. Az előadást reggelig tartó táncz követte.

— **Hálás miniszter.** Kristóffynak egy újabb rendelkezése foglalkoztatja mostanában különösen a felvidéki sajtót. A belügyvivő ugyanis dr. Nuszer Lajos a munkási gyermekmenhely és telepeinek igazgatóját ezen állásától megfosztotta. Minket a királyhelmezi, perbenyiki és sátoraljai helyi gyermekvédő telepek révén érdekel a dolog, mert még élénk emlékülünkben él dr. Nuszernek azon fáradságos, igaz lelkesedéssel és nemesebb lélekkel fakadó munkássága, mellyel a gyermekvédelem ügyét itten is felkarolta, mindig ott volt ahol a humanitarius intézmények fejlesztéséért tenni kellett; érdemei elismerésül pár évvel ezelőtt magyar nemességet is kapott, annál meglepőbb volt, hogy mostan minden ok és előzmény nélkül viselt igazgatói állásától felmentették.

— **A járdák tisztántartása.** Egyik előző számunkban megírtuk, hogy városunkban igen sok ház előtt a járda — a háztulajdonosok indolenciája folytán — közveszélyes; amennyiben a járdát következetesen nem tisztítják el a hótól s az olvadás következtében beálló fagyás a járdákat sok helyütt járhatatlanná teszi, mert a reá fagyott jeget nem hintetik le hamuvál, fűrészzel vagy homokkal. Felszólalásunknak immár fogantatja van, mert a rendőrkapitány legújában egy végzésben felhívja a járdák tisztántartására mindazokat a háztulajdonosokat, akik a járdákról a havat eddig még el nem takarították. A kibocsátott végzés, melynek — reméljük, meg lesz a kívánt eredménye — teljes szövegében a következő: „N. N. háztulajdonos a közti tisztaságról szóló városi szabályrendelet 1. §-a alapján 40 koronáig terjedő pénzbüntetés terhe alatt felhívatik, hogy a háza előtti járdáról a havat még a mai napon letisztíttassa és a járdának állandóan való tisztántartásáról gondoskodni el ne mulasztassa.”

— **Közgyűlés.** A Sátoraljai helyi Népbank mint Takarékpénztár közgyűlése nem január hó 21-én, hanem két héttel később: február hó 11-én fog megtartatni.

— **Karácsonyfa a bodrogközi gyermektelepen.** Bodrogközről írják lapunknak, hogy a királyhelmezi — perbenyiki gyermektelepen elhelyezett gyermekek, a bodrogközi jótékony nőegyesület s főképp annak nagylelkű elnöke, *Mailáth* Józsefné grófnő áldozatkészségéből, múlt hónap 28-án délután karácsonyi ünnepélyt tartottak. A királyhelmezi állami iskola egyik termét már megelőzőleg zsufolásig töltötték meg a védett gyermekek, tápszülőik, a gyermektelep bizottság élén a nemes grófnéval a nőegyesület tagjai s az érdeklődők. A ragyogó karácsonyfa körül nyüzsgött a gyermekraj. Egy-egy csapat énekel, sokan karácsonyi verseket szavaltak, egy pár kis árva az áldozatkész grófnőt saját szavai szerint „A mi jó édes anyánkat” köszöntötte fel. Megható volt látni az örömtől ragyogó arcocskákat. Minden gyermek meleg horgolt kabátkát, némi játékszert, cukorkát és süteményt kapott. No meg nem egy szeretetteljes ölelést a jelenlevő hölgyektől, kik meghatótan szemlélték a sorstól elhagyottaknak igazi örömet.

— **Vakmerő betörés.** Folyó hó 7-éről 8-ára menő éjjel a Klastrom utcán vakmerő betörést követet el egy ismeretlen betörő-tolvaj. A tettes éjnek idején belopódzott Tóth János lakásának udvarára és észrevétel nélkül feljutott a padra, a hol csakhamar hozzáfogott munkájához. Előbb a padlásnak egy részét fűrészelte ki a magával hozott fűrészzel éppen azon a helyen, a mely abba a szobába vezetett, a hol a háziak nem aludtak s a hol egy szekrény állott, a mely-

ben pénzt vélt találni. Tóth a szomszédos szobában aludt, a honnan eleinte semmi neszt nem hallott. A tettes egy olyan nyílást rögtönözött, a melyen kényelmesen a szobába juthatott. Az ekként elkészített uton keresztül a szobába hatolt, a hol első dolga volt a szekrényt megnyitni. Feszégetés közben a szekrény nagyot reccsent, és valami csomag is leesett a szekrény tetejéről, a mi váratlanul nagy zajt okozott. Ez hiúsította meg a betörő-tolvaj tervének végrehajtását. A zajra a tettes hirtelen felrántotta az ablakot s azon keresztül sikerült elmenekülnie. Tóth a zajra rögtön fölébredt és a szomszéd szobába sietett, a hol a betörő-tolvajt már nem találta. A tettesnek föltétlenül ösmerni kellett a helyi viszonyokat. Tudnia kellett továbbá azt is, hogy Tóth előtte való nap egy sertést adott el, melynek az ára a szekrényben volt elhelyezve. A rendőr még azon éjjel megejtette a rendőri nyomozást ebben az irányban a helyszínén.

— **Elgázolás.** Folyó hó 9-én délelőtt egy vidéki fuvaros ember szánkájába fogott lovai az utcán megbokrosodtak és egy közelben álló kis fiut elgázoltak. A gyermeket a szánka néhány lépésnyire magával vonszolta. Az elgázolás olyan szerencsés kimenetelű volt, hogy a gyermeknek a nagy hóban semmi komolyabb baja nem esett. A fuvaros ellen a rendőrség megindította a kihágási eljárását.

— **Kézrekerült málhatolvaj.** Nem közönséges tolvajt juttatott Szladek Lajos rendőr szakaszvezető az igazságszolgáltatás kezei közé, Zelenák János 32 éves kisdobrai illetőségű kocsis személyében. A berlini zenekadémiára távozott Várkonyi Flórián és Pogány György zenekadémiái növendékek együtt indulandók Ujhelyből, podgyászukat Várkonyi édes anyja Schönfeld Márkus helybeli szállító utján adatta fel teherárúként az itteni pályaudvaron. — Schönfeld a megbízásnak eleget is tett s a podgyászt idejében feladta. A teherárúként továbbítás végett feladott málhakat azonban nem indítják nyomban a feladás időpontjában s így történt, hogy Várkonyiék podgyásza is néhány napon át a vasuti raktárban hevert. Zelenák, aki naponta megfordult a raktárban, mert a dohánygyári vasuti küldeményeket ő fuvarozta, megpillantván ezt a podgyászt, mihamar arra a gondolatra jutott, hogy jó lesz ezt eltulajdítani. S mintha a saját holmijáról volna szó, egy őrizetlen pillanatban kocsijára emelte s meg sem állott azzal még csak Matyi Mihályné lakására el nem helyezte, akivel azt hitette el, hogy Amerikából nagybátyjától kapta. Neki is esett nyomban a lopott jószágának, de mert a ruhaneműeken kívül mást nem talált, hát ünnepre — gondolta — legalább szépen kiöltözködjék. S ez volt veszte, mert a nála szokatlan elegáns öltözködés Szladeknek szemet szurt, aki Zelenákot kérdőre vonván, rövid tagadás után tettét beismerete. A megéjtett rendőri bünvizsgálat után rövid téli pihenőre az ügyesség fogházába kísértetett át.

— **Eljegyzés.** Lovas István monoki uradalmi intéző jegyet váltott Nagyrovágyon *Lábas* Gizikével.

— **Óvó-köteles gyermekek beiratkozása.** Az óvó-köteles gyermekek beiratkozására vonatkozó hirdetményt a polgármester már kibocsátotta, felhívjuk reá az érdeklődők figyelmét.

— **Tisztújítás a gálszécsi kaszinóban.** Folyó hó 7-én ejtetett meg a gálszécsi uri kaszinói tisztviselők választása. Elnök lett dr. Molnár Béla, alelnök Ilnátkó Emil esperes, titkár ifj. Koch Gábor, ellenőr dr. Kemény Dezső, pénztárnok Kovalszky Gyula, háznagy dr. Schwarcz Ignác, ügyész dr. Elek Imre. Könyvtári elnök: Péter Mihály. Választmányi tagok: dr. Kail Antal kir. járásbíró, Nemes Sándor főszolgabíró, Andor Pál, Fű-

lep Ignác, Kovács Samu, idb. Koch Gábor, Fábry Béla. A kaszinó új könyvtár létesítését határozta el.

— **Előmunkálati engedély.** A kereskedelemügyi miniszter Kisberezna állomástól Úblya, Klenova, Kálnarosztoka és Kolonica határára át Sztakcsinig vezető rendes nyomtáru helyi-érdekű vasútra az előmunkálati engedélyt megadta.

— **Nagymihály mulat.** Nagy Mihály nemcsak haladás, de mulatságok tekintetében is igyekszik tul tenni Sátoraljaujhelyen. Tudósítónk arról értesít, hogy ottan a nőegyleti és ipartestületi bálon kívül még két bál lesz ez idén, és pedig a Szanatórium egyesület és a túzóltó egyesület javára. Mindkét tánemulatság fényesnek ígérkezik, amennyiben a bál rendezőségébe a vidéki intelligencia teljes számban fog bevonatni.

— **Uj telekkönyvi hatóság.** Sztropkó és vidékének egy régi kívánsága teljesedett be; ugyanis az igazságügyi miniszter a törvényhozás utólagos jóváhagyásának reményében a sztropkói kir. járásbírószágot telekkönyvi hatáskörrel ruházta fel. A homonnai kir. járásbírószágtól mult hó 31-én szállították át az összes, a sztropkói járásra vonatkozó telekkönyvi iratokat, úgy hogy uj évkor már megkezdte működését az uj telekkönyvi hatóság.

— **Az irgalom nevében.** A budapesti „Vakokat gyámolító országos egyesület“ legutóbb felhívást bocsátott ki, melyet tekintettel a nemes és valóban humánus célra, a magunk részéről is szívesen ajánlunk m. t. olvasó közönségünk jóindulatába. A Budapesten székelő Vakokat gyámolító országos egylet tevékenysége már az egész országban érezhető. Az egylet intézetében 145 vak embernek biztosít állandó munkát és nyújt elméleti és ipari kiképzést. Fiók telepeket tart Kecskeméten, Szegeden, Szombathelyen és Temesváron. Most az egylet a felsőmagyarországi vakok érdekében hoz áldozatot és Miskolc város, Borsod megye és a többi törvényhatóságok támogatásával megalakítja a felsőmagyarországi fiók egyletet. E fiókegyletnek hasonlóan a többihez első dolga lesz Miskolcra felállítani egy intézetet, melyben első sorban a felsőmagyarországi megyékben élő vakok, kiknek száma a 6000 ret meghaladja, nyernek felvételt. — A felvettek a vakoknak megfelelő iparágakban nyernek tökéletes kiképzést és szellemi oktatásukról is gondoskodik. A magunk részéről is megemlítenénk, hogy Felsőmagyarország törvényhatóságai, községei és nemesen gondolkodó emberbarátai, humánus törekvésében a legmesszebb menő támogatásban fogják a fiókot részesíteni. Felhívjuk olvasóink figyelmét arra, hogy a vakok miskolci

intézetében a felvételek ép most történnek meg. Pályázhatnak 13 évet betöltött, de a 35 évet még meg nem haladott vakok, nemi, nemzeti és felekezeti különbség nélkül, akik nevében a kérvényeket a Vakokat gyámolító országos egylet elnökségéhez, Budapest, VII-ik kerület, Hungária-ut 16. sz. alá kell beküldeni.

— **Tűz Nagymihályban.** Folyó hó 2-án Nagymihályon Kolozsvári Odón koesigyártó főutcai házában tetőzete eddig ismeretlen okból déli 12 órakor kigyulladt, de a gyorsan kivonult tűzoltóság a tűz tovább terjedését megakadályozta s azt eloltotta.

— **Vesztett kutya marta meg.** Demkó János helybeli szabó tanoncot folyó hó 9-én egy veszett gyanus kutya marta meg a Heeske-téren. A kis fekete szőrű kutya a szőlőhegyeknek menekült és így elfogni nem sikerült. A megmárt fiut ma este a budapesti Pasteur-intézetbe küldték gyógykezelés végett.

— **Elvesztett briliánsgyűrű.** Folyó hó 9-én délután egy helybeli urnó elvesztette 300 korona értékű briliánsköves aranygyűrűjét. Az a becsületes megtaláló, a ki a gyűrűt a rendőrkapitányságnál átszolgáltatja, — a károsult részéről illő jutalomban részesül.

IRODALOM.

Szemere Miklós irodalmi hagyatékából E címen, dr. Perényi József sátoraljaujhelyi főgimnáziumi tanár, lapunk főmunkatársa az „Irodalomtörténeti Közlemények“ 1905. évi II. és III. füzetében lekötöztette s nagybecsű jegyzetekkel ellátva adta ki Erdélyi János, Sárosy Gyula, Fáy András, Kerényi Frigyes, Vörösmarthy Mihály és Kossuth Lajosnak Szemere Miklóshoz intézett leveleit. — A közlemények megjelenésük alkalmával is már élénk érdeklődést keltettek a tudományos irodalommal foglalkozók körében, és dr. Perényi az általános óhajukra tett eleget, midőn külön lenyomatban, 36 oldalra terjedő s igen esinos kiállítású füzetben is közkézre bocsátotta e becses dolgozatát. Hazánk e nagyevű írónak Szemerehez irt levelei mindmegannyi gyöngyszemek irodalmunkban; dr. Perényinek pedig magyarázatul hozzájuk fűzött jegyzetei nagyban emelik azok irodalmi becsét és megvilágítanak sok olyan helyet, amelyek szakszerű magyarázat nélkül az olvasó előtt homályosak lettek volna.

„Magyar Lant“ és „Zenélő Magyarország“ immár elváthatatlan társak; tömörkedő jó zenemű és az eseményekben gazdag zenei élet híreinek letéteményesei. Az uj évre megjelent 302-ik szám, igen szép bus, és még szebb

talp alá való nótát hoz Lányi Ernőtől „Falu végén rezgő nyárfa“ és „Ez a legény“ Siposs Antal híres Lauradalaiból hármát férfikarra átírva; A külföld nagyságaitól: Schubert „Aufenthalt“-ját „Az én tanyám“ magyar versei György Margittól és a már nálunk is kedvelt amerikai Powell egy Bosztonkeringőjét „Szerelmi vágy“ címmel. Előfizetések a „Zenélő Magyarország“ kiadóhivatalához Budapestre VIII. József-körút 22/24 intézendők.

KÖZGAZDASÁG.

Heti jelentés a tőzsdéforgalomról és a pénzüpiacról.

Budapest, 1906. jan. 8.

(A „Hermes“ jelentése.) A budapesti értéktőzsde az elmúlt hét egész folyam alatt szilárd volt, és ugy a vezető értékekben, mint a helyi papirokban is élénk üzlet fejlődött ki.

A vezető értékek ugyan a debreceni események hatása alatt az utóbbi napokban elgyengültek, de mindamellett az elmúlt hetinél magasabb árfolyamokon zárulnak. Mindvégig szilárdak csupán az osztrák magyar államvasut társaság részvényei maradtak, rendkívül kedvező és az előbbi éveket tetemesen meghaladó bevételi kimutatásokra.

Ugyanezen okoknál fogva a budapesti városi villamos vasut és a budapesti közúti vaspálya r. t. részvényei is árfolyam emelkedéseket tüntetnek fel, és különösen a városi vasut részvényei reszesültek jelentékeny árfolyamemelkedésben, mivel e társaság a főváros területén új vonalakat szándékozik létesíteni.

Vasipari értékek is szilárdak voltak, mivel a vaskartell fennmaradása általános vélemény szerint biztosítottnak látszik, és a vasipar kedvező helyzete következtében az e fajta részvényeknél a közel jövőben további árfolyamemelkedést tartanak valószínűnek.

Élénk üzlet fejlődött ki ezenkívül az elmúlt héten a fiumei rizshántoló gyár részvényeiben is, melyeket beavatott oldalról emelkedett árfolyamok mellett erősen kerestek.

Befektetési értékek, különösen 4 százalékos magyar koronajáradék és 4 százalékos budapesti fővárosi kötvény, az év utolsó tőzsdénapiján jelentékenyen megszilárdultak és tetemes áremelkedést értek el.

A pesti hazai első takarékpénztár egyesület által a tavasz folyamán kibocsájtásra kerülő sorsjegyek már most is élénk üzlet tárgyát képezik. Érdekesnek tartjuk annak megemlékését, miszerint tekintettel azon körülményre, hogy ezen 100 korona névértékű sorsjegyek már kb. 55 száza-

léknyi felpénzzel kerülnek eladásra a legutóbbi napokban kb. 11 százalékos felpénzzel bíró 3 százalékos magyar jelzálog hitelbank sorsjegyek iránt élénk érdeklődés kezd mutatkozni, miután a közönség ezen 3 százalékkal kamatozó és óvadékképes sorsjegyeknek olesóságát mindinkább felismeri.

A pénzüpiac helyzete az uj év beálltával megkönnyebbült és ugy látszik, hogy a legközelebbi időben bővebb pénzüviszonyok fognak beállani.

Az elmúlt hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a következők voltak: 4 százalékos magyar koronajáradék: 96; Magyar általános hitelbank részvény: 790; Osztrák magyar államvasut részvény: 667; Budapesti városi villamos vasut részvény: 329; Rimamurányi vasut részvény: 528; Fiumei rizshántoló részvény: 3075.

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

Közügylési naptár:

Sátoraljaujhelyi központi takarékpénztár: Január 21. d. u. 3 óra.

Megyei általános bank (Sátoraljaujhely): Január 21. d. e. 9 és fél óra.

Perbenyikvidéki baromfitenyésztő társulat (Perbenyik): Január 21. d. u. 2 óra.

Sátoraljaujhelyi kölcsönös öns. hitelszövetkezet: Január 28. d. e. 11 óra.

Sátoraljaujhelyi polgári takarékpénztár: Febr. 2. d. u. 2 és fél óra.

A zemplénmegyei kereskedelmi, ipar-, termény- és hitelbank: Február 4. d. e. 10 óra.

Tokajvidéki keresk. és gazd. bank: Febr. 4. d. e. 10 óra.

Sátoraljaujhelyi népbank: Febr. 11. d. e. 11 óra.

Fizetésektelenségek. Ifj. Berkovits Armin kézműárkereskedő Homonnán és Weinstein J. és tsa rövidárkereskedő Sátoraljaujhelyben — fizetésektelenséget jelentettek be.

Uj cégbejegyzések. A sárospataki takarékpénztár rvtárs. (alakult 1905. nov. 26.); Keresztény fogyasztási szövetkezet Szilvásvajalon és Windt Jakab kárpitos és butor-kereskedő Sátoraljaujhelyben, — ujabban cégbejegyeztettek.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

Felkérjük a járási székhelyeken lakó azon t. olvasóinkat, kik lapunk részére tudósításokat küldeni hajlandók, hogy ebbeli szives elhatározásukat tudassák kiadóhivatalunkkal.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos:

Éhler Gyula.

H I R D E T É S E K.

1995/1907. vh. sz.

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi hogy a saujhelyi kir. járásbírószágnak 1905. évi V. I. 579/1. számú végzése következtében dr. Grosz Dez-5 ügyvéd által képviselt Fischer Adolf javára, ifj. Jurko János és társai ellen 300 kor. s jár. erejéig 1905. évi okt. 30-án fogantatott kielégítési végrehajtás után le- és felül foglalt és 2643 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: házi-butorok, lovak, szekér, tehének stb. nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a saujhelyi kir. járásbírószág 1905. évi V. I. 658/2. számú végzése folytán 300 kor. 6 fil. tökékövetelés, ennek 1905. évi január hó 9. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen bíróság már megállapított költségek erejéig Mátyásházán, ifj. Jurko János alperes lakásán leendő eszközlésére 1906. évi január hó 16-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvénycikk 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el tognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felül foglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés, az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik

Kelt Sátoraljaujhely, 1906. évi január hó 4.

Fejér Zoltán,
kir. bír. végrehajtó.

Törlesztéses kölcsön.

Értesítjük a t. cz. közönséget, hogy Sátoraljaujhelyben és nagyobb vidéki városokban levő házakra, továbbá földbirtokokra 10—70 évig terjedő

törlesztéses kölcsönöket

eszközlünk.

Az ide vonatkozó közelebbi felvilágosítások hivatalos helyiségünkben megszerezhetők.

Sátoraljaujhelyi Polgári Takarékpénztár
és Hitelegylet.

Hirdetmény.

A ladamóczyi közbirtokosság mérségetési joga után szedhető körülmérési jutalék szedhetési joga Ladamóczyon, alólirt körjegyző irodájában, az itt meg tudható feltételek alatt 1906. évi január hó 24-én d. e. 9 órakor nyilvános árverésen 6 évre bérbe fog adatni.

Ladamóczy 1906. január 4.

Haraszthy Vincze,
körjegyző, megbizott.

Simenthali

faj bika, 2 telivér és 4 félvér eladó Wiczmány Ödön tenyészdejében Z-Buttka.

Perbenyik-vidéki baromfitenyésztő társulat
Perbenyik (Zemplén m.)

Meghívás

a „Perbenyik-vidéki baromfitenyésztő társulat“

1906. évi január hó 21-én d. u. 2 órákor

Királyhelmecezen, a „Tiszaszabályozó Társulat“ helyiségében tartandó

I-ső KÖZGYŰLÉSÉRE.

Tárgysorozat.

1. 1905. évi jelentés. A felvett tagok megerősítése.
2. 1905. évi zárszámadás.
3. Folyó évi költségelőirányzat megállapítása.
4. Id. Moravec István s. lelkész ur megválasztott társulati pénztárnok megerősítése.
5. Sorsolás útján 7 igazgatósági tag megüresedett helyeinek betöltése, illetve megválasztása.
6. Számvizsgáló bizottság 3 tagjának 1 évre való megválasztása.
7. Esetleges indítványok. (Az indítványok 8 nappal a közgyűlés előtt megelőzőleg írásban nyújtandók be a társulat elnökségéhez.)

Perbenyik, 1905. december hó 31-én.

Gróf Mailáth Józsefné,
elnök.

Eladó butor.

6 fotel és egy diványból álló salon garnitúra eladó Pintér Istvánnál Sátoraljauhelyben (Kazinczy-uteza.)

Hirdetések

jutányos áron felvételnek
a kiadóhivatalban.

CZIMBALMOK

állandó bizományi raktára

Schunda Venczel József

cs. és kir. udvari hangszergyáros

== hirneves gyártmányaiból ==

WERNER SÁRIKA okl. czimbalom tanárnő

czimbalom-magániskolájában Sátoraljauhely.

➔ Kedvező részletfizetési módok. ➔

Hirdetmény.

Méltóságos gróf Mailáth József ur perbenyiki uradalmában 1906. január hó 17-én nyilvános árverésen eladásra kerül a Révleányvár község határában elterülő s az Armederben fekvő Sulymos, Tiszahát és Nagyszög nevezetű erdőrészek, melyeknek együttes becsértéke 20100 korona, a fent nevezett erdőrészek azonban külön-külön is eladottnak. Venni szándékozók a becsár 10 százalékát tartoznak bánatpénznek letenni és a vétel árat az árverés uapjától számított 5 nap alatt kifizetni.

Az árverés fél 10 órákor veszi kezdetét Pusztasörhegyen, a tisztartói irodában.

Az uradalmi tisztartó.

A sátoraljauhelyi Népbank mint takarékpénztár

1906. évi február hó 11-ik napján d. e 11 órákor

tartja meg

XXXVI. évi rendes közgyűlését

saját helyiségében,

melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai a következők:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes választása.
 2. Az igazgatóságnak és a felügyelő bizottságnak jelentése az 1905. évi üzlet eredményéről.
 3. Az 1905. évi mérleg és az 1905. évi osztalék megállapítása.
 4. Az igazgatóság- és felügyelő-bizottság felmentése iránti határozat.
 5. Az alapszabályok 37-ik, illetve 62. szakasza értelmében a vezérigazgatónak, 3 igazgatósági tagnak és 1 felügyelő-bizottsági tagnak választása.
 6. Az alapszabályok értelmében netán beadandó indítványok felett határozat.
- Az 1905. évi mérleg és igazgatósági jelentés 1906. évi január hó 20-ik napjától az intézet helyiségében kitéve leend. A részvényesek szelvényekkel együtt az alapszabályok 27-ik szakasza értelmében az igazgatóságnál leteendőek.
- Kelt Sátoraljauhelyt, 1906. évi január hó 9-én.

Tisztelettel:

Id. Meczner Gyula,
vezérigazgató.

